

OBSAH

Úvod	13
1. Evropská kolizní úprava pojistných smluv.....	15
1.1 Výklad ustanovení Římské úmluvy o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy ze dne 19. června 1980, která jsou relevantní pro kolizní úpravu pojistných smluv.....	15
1.2 Kolizní úprava pojistných smluv ve vybraných evropských státech	18
1.2.1 Vybrané členské státy EU	18
1.2.1.1 Belgické království	18
1.2.1.2 Bulharská republika	19
1.2.1.3 Česká republika.....	19
1.2.1.4 Dánské království	20
1.2.1.5 Estonská republika	21
1.2.1.6 Finská republika	23
1.2.1.7 Francouzská republika.....	24
1.2.1.8 Chorvatská republika.....	25
1.2.1.9 Irsko	26
1.2.1.10 Italská republika	27
1.2.1.11 Litevská republika.....	27
1.2.1.12 Lotyšská republika	28
1.2.1.13 Lucemburské velkovévodství.....	28
1.2.1.14 Maďarská republika	28
1.2.1.15 Maltská republika	29
1.2.1.16 Nizozemské království.....	30
1.2.1.17 Polská republika	31
1.2.1.18 Portugalská republika	32
1.2.1.19 Rakouská republika	33
1.2.1.20 Rumunsko	34
1.2.1.21 Řecká republika.....	34
1.2.1.22 Slovenská republika	35
1.2.1.23 Slovinská republika	36
1.2.1.24 Spojené království Velké Británie a Severního Irsku	37
1.2.1.25 Spolková republika Německo	37
1.2.1.26 Španělské království.....	38

1.2.1.27	Švédské království	39
1.2.2	Vybrané evropské státy, které nejsou členy EU	40
1.2.2.1	Albánie	40
1.2.2.2	Černá Hora	41
1.2.2.3	Island	41
1.2.2.4	Lichtenštejnské knížectví	42
1.2.2.5	Makedonie	45
1.2.2.6	Norské království	45
1.2.2.7	Ruská federace	48
1.2.2.8	Republika Srbsko	49
1.2.2.9	Švýcarská konfederace	50
1.2.2.10	Turecká republika	53
1.2.2.11	Ukrajina	54
1.3	Právo rozhodné pro pojistné smlouvy podle nařízení Řím I	55
1.3.1	Úvodní výklad	55
1.3.2	Vzájemný vztah a obsah obecné kolizní právní úpravy smluvních závazků (ust. čl. 3, 4 a 6) a zvláštní kolizní právní úpravy pojistných smluv v nařízení Řím I (ust. čl. 7 – Pojistné smlouvy)	57
1.3.2.1	Právo rozhodné pro smlouvy o zajištění a pojistné smlouvy mimo aplikační rozsah ust. čl. 7 nařízení Řím I	58
1.3.2.2	Pojistné smlouvy spadající pod aplikační rozsah ust. čl. 7 nařízení Řím I	60
1.3.3	Aplikace imperativních norem v oblasti pojistného práva podle ust. čl. 9 nařízení Řím I	72
1.3.4	Zvláštnosti kolizní úpravy povinných pojištění v nařízení Řím I	73
1.3.5	Mezitímní závěr ohledně kolizní právní úpravy pojistných smluv v nařízení Řím I	78
2.	Evropská právní úprava a judikatura Soudního dvora EU relevantní pro pojištění odpovědnosti z provozu vozidla	81
2.1	Vybraná judikatura k první až páté směrnici upravující pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (MID)	81
2.1.1	Úvodní výklad	81
2.1.2	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci 344/82 <i>Gambetta</i>	82
2.1.3	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci 64/83 <i>Bureau Central Français</i>	82

2.1.4	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci 116/83 <i>Asbl Bureau Belge v. Fantozzi</i>	83
2.1.5	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci 152/83 <i>Demouche</i>	83
2.1.6	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-73/89 <i>Fournier</i>	83
2.1.7	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-129/94 <i>Bernáldez</i>	84
2.1.8	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-348/98 <i>Ferreira</i>	84
2.1.9	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-63/01 <i>Evans a státní tajemník pro životní prostředí dopravu a místní rozvoj a Rada Kanceláří</i>	85
2.1.10	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-166/02 <i>Viegas</i>	86
2.1.11	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-537/03 <i>Candolin</i>	86
2.1.12	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-356/05 <i>Farrell</i>	86
2.1.13	Rozhodnutí SD EU o žalobě ve věci C-518/06 <i>Komise v. Itálie</i>	87
2.1.14	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-484/09 <i>Manuel Carvalho Ferreira Santos v. Companhia Europeia de Seguros SA</i>	87
2.1.15	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-102/10 <i>Fräsina Bejan v. Tudorel Muşat</i>	88
2.1.16	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-162/13 <i>Damijan Vnuk v. Zavarovalnica Triglav</i>	89
2.1.17	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-514/16 <i>Andrade v. Crédito Agrícola Seguros – Companhia de Seguros de Ramos Reais SA</i>	89
2.1.18	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-334/16 <i>Torreiro v. AIG Europe Limited</i>	90
2.1.19	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-80/17 <i>Fundo de Garantia Automóvel v. A. A. Destapado Pão Mole Juliana, C. M. Caetano Juliana</i>	91
2.2	Interní pravidla Rady kanceláří	92
2.3	Určování rozhodného práva pro dopravní nehody podle nařízení Řím II a Haagské úmluvy o právu použitelném na dopravní nehody z roku 1971	93

2.3.1	Úvodní výklad.....	93
2.3.2	Vzájemný vztah mezi Haagskou úmluvou a nařízením Řím II	95
2.3.2.1	Speciální ustanovení nařízení Řím II a Haagské úmluvy upravující jejich vztah k mezinárodním smlouvám.....	95
2.3.2.2	Teritoriální rozsah aplikace nařízení Řím II a Haagské úmluvy.....	96
2.3.2.3	Věcný rozsah aplikace nařízení Řím II a Haagské úmluvy.....	97
2.3.3	Určování rozhodného práva podle Haagské úmluvy o právu použitelném na dopravní nehody z roku 1971....	100
2.3.3.1	Možnost provedení volby práva podle Haagské úmluvy z roku 1971	100
2.3.3.2	Kolizní úprava podle Haagské úmluvy v případě neprovedení volby práva.....	103
2.3.3.3	Imperativní normy.....	108
2.3.3.4	Rozsah použití rozhodného práva	108
2.3.3.5	Přímé žaloby poškozených.....	109
2.3.3.6	Mezitímní závěr ohledně kolizní úpravy Haagské úmluvy	109
2.3.4	Kolizní úprava práva rozhodného pro dopravní nehody podle nařízení Řím II	110
2.3.4.1	Úvodní výklad.....	110
2.3.4.2	Volba práva podle ust. čl. 14 nařízení Řím II....	111
2.3.4.3	Kolizní úprava v případě neprovedení volby práva.....	113
2.3.4.4	Imperativní normy a pravidla bezpečnosti a chování.....	116
2.3.4.4.1	Imperativní normy podle čl. 16 nařízení Řím II	116
2.3.4.4.2	Pravidla bezpečnosti a chování podle čl. 17 nařízení Řím II.....	116
2.3.4.5	Rozsah použití rozhodného práva	118
2.3.4.6	Přímé žaloby poškozených.....	119
2.3.5	Vztah nařízení Řím I, nařízení Řím II, ZMPS a Haagské úmluvy	119
2.3.5.1	Vztah nařízení Řím I, nařízení Řím II a ZMPS ..	119
2.3.5.2	Vztah nařízení Řím II a Haagské úmluvy.....	120

2.3.6	Mezitímní závěr – návrh řešení vzájemného vztahu nařízení Řím II a Haagské úmluvy <i>de lege ferenda</i>	120
3.	Právní úprava určování pravomoci soudů v pojistných věcech podle nařízení Brusel Ia	123
3.1	Úvodní výklad a přehled relevantních pramenů právní úpravy k určování pravomoci soudů ve věcech pojistných.	123
3.2	Věcný a personální rozsah aplikace (čl. 10 nařízení Brusel Ia) . . .	124
3.2.1	Věcný rozsah aplikace	124
3.2.2	Osobní rozsah aplikace	126
3.3	Příslušnost soudů pro žaloby směřující proti pojistiteli – základní ustanovení (čl. 11 nařízení Brusel Ia)	127
3.4	Příslušnost soudů pro žaloby směřující proti pojistiteli v případě pojištění odpovědnosti nebo pojištění nemovitostí (čl. 12 nařízení Brusel Ia)	129
3.5	Příslušnost soudů pro žaloby směřující proti pojistiteli v případě pojištění odpovědnosti – intervenční žaloby (čl. 13 nařízení Brusel Ia)	129
3.6	Příslušnost soudů pro žaloby pojistitele (čl. 14 nařízení Brusel Ia)	132
3.7	Ujednání o příslušnosti soudu v pojistných věcech (čl. 15 nařízení Brusel Ia)	133
3.8	Velká rizika (čl. 16 nařízení Brusel Ia)	135
3.9	Mezitímní závěr – současný stav právní úpravy určování mezinárodní příslušnosti soudů v pojistných věcech.	137
4.	Vybraná judikatura Soudního dvora EU ve věcech evropského pojistného práva	139
4.1	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-412/98 <i>Group Josi Reinsurance Company SA v. Universal General Insurance Company</i>	139
4.2	Rozsudek SD EU ve věci C-191/99 <i>Kvaerner v. Staatssecretaris van Financiën</i>	140
4.3	Rozsudek SD EU ve věci C-464/01 <i>Johann Gruber v. BayWa AG</i> .	141
4.4	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-28/03 <i>Epikouriko kefalaiο v. Ypourgos Anaptyxis</i>	142
4.5	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-77/04 <i>Groupement d'intérêt économique (GIE)</i>	143
4.6	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-168/05 <i>Elisa María Mostaza Claro v. Centro Móvil Milenium SL</i>	143

4.7	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-463/06 <i>FBTO Schadeverzekeringen NV v. Jack Odenbreit</i>	145
4.8	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-350/07 <i>Kattner Stahlbau GmbH v. Maschinenbau- und Metall-Berufsgenossenschaft</i>	146
4.9	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-523/07 <i>Korkein hallinto-oikeus</i>	149
4.10	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-40/08 <i>Asturcom Telecomunicaciones SL v. Cristina Rodríguez Nogueira</i> ..	150
4.11	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-199/08 <i>Erhard Eschig v. UNIQA Sachversicherung AG</i>	151
4.12	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-347/08 <i>Vorarlberger Gebietskrankenkasse</i>	153
4.13	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-111/09 <i>Česká podnikatelská pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group v. Michal Bilas</i>	154
4.14	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-236/09 <i>Association Belge des Consommateurs Test-Achats ASBL a další v. Rada ministrů Belgického království</i>	155
4.15	Rozhodnutí SD EU o předběžné otázce ve věci C-106/17 <i>Paweł Hofsoe v. LVM Landwirtschaftlicher Versicherungsverein Münster AG</i>	156
4.16	Mezitímní závěr týkající se judikatury Soudního dvora vztahující se k nařízení Brusel Ia	157
5.	Zásady evropského pojišťovacího smluvního práva z roku 2016	159
5.1	Úvodní výklad	159
5.2	Ustanovení společná všem smlouvám zahrnutým v Zásadách evropského pojišťovacího smluvního práva	162
5.3	Ustanovení společná pro škodové pojištění	170
5.4	Ustanovení společná pro obnosové pojištění	172
5.5	Pojištění odpovědnosti	172
5.5.1	Náklady na záchranu	172
5.5.2	Ochrana poškozeného	173
5.5.3	Přímé nároky	173
5.6	Životní pojištění	173
5.6.1	Životní pojištění a pojištění ve prospěch třetí osoby	173
5.6.2	Sebevražda	174
5.7	Skupinová pojištění	174
5.7.1	Definice skupinových pojištění	174

5.7.2	Akcesorické skupinové pojištění.....	175
5.7.3	Volitelné skupinové pojištění.....	175
5.8	Mezitímní závěr ohledně Zásad evropského pojišťovacího smluvního práva	175
6.	Rozhodčí řízení v pojistných věcech	177
6.1	Arbitrabilita sporů v pojistných věcech.....	177
6.1.1	Obecné vymezení arbitrability v mezinárodní obchodní arbitráži	177
6.1.2	Arbitrabilita pojistných věcí podle českého zákona o rozhodčím řízení a relevantní judikatury českých soudů	178
6.1.3	Arbitrabilita pojistných sporů ve vybraných evropských státech	181
6.2	Institucionální rozhodčí řízení v pojistných věcech.....	188
6.2.1	Úvodní výklad k vymezení odlišností mezi <i>ad hoc</i> a institucionálním rozhodčím řízením	188
6.2.2	Rozhodčí soudy se všeobecnou působností a rozhodčí soudy specializované	190
6.2.3	Rozhodčí řízení v pojistných věcech před vybranými stálými rozhodčími soudy	193
6.2.3.1	Průběh rozhodčího řízení před Arbitrážním institutem ve Stockholmu.....	193
6.2.3.2	Průběh rozhodčího řízení před Americkou arbitrážní asociací.....	196
6.2.3.3	Průběh rozhodčího řízení před CEFAREA	202
6.2.3.4	Průběh rozhodčího řízení před ARIAS UK	205
6.2.3.5	Průběh rozhodčího řízení před ARIAS US	210
6.2.3.6	Průběh rozhodčího řízení před LEGIBEL	222
7.	Pojistná smlouva a pravidla v dodacích doložkách INCOTERMS® 2010 Mezinárodní obchodní komory, doložkách <i>Institute Cargo Clauses 2009</i> a vybraných pojistných podmínkách používaných při mezinárodní přepravě zboží	225
7.1	Způsob právní úpravy pojistné smlouvy v dodacích doložkách INCOTERMS® 2010 a informační povinnosti spojené s jejím uzavíráním	225
7.1.1	Doložky, které nestanoví povinnost k uzavření pojistné smlouvy ani prodávajícímu, ani kupujícímu	226
7.1.2	Doložky, které stanoví povinnost k uzavření pojistné smlouvy prodávajícímu.....	227

7.2	Doložky A, B a C <i>Institute Cargo Clauses</i>	228
7.2.1	Rozdíly v rozsahu krytí mezi doložkami A, B a C <i>Institute Cargo Clauses</i>	229
7.2.2	Společné obsahové prvky doložek A, B a C <i>Institute Cargo Clauses</i>	232
7.2.2.1	Výluky z pojistného krytí	232
7.2.2.2	Trvání pojištění.....	235
7.2.2.3	Nároky.....	237
7.2.2.4	Předcházení škodám a ztrátám	238
7.2.2.5	Rozhodné právo	239
7.3	Všeobecné německé podmínky pojištění námořních plavidel z roku 2009 (DTV-ADS 2009)	239
7.4	Mezitímní závěr ohledně doložek a pojistných podmínek používaných při pojištění mezinárodní přepravy zboží	240
8.	Pojištění kybernetické bezpečnosti	241
8.1	Vymezení pojištění kybernetické bezpečnosti	241
8.2	Systematické zařazení pojištění internetových a kybernetických rizik.....	243
8.3	Pojištění internetových rizik.....	243
8.3.1	Rozsah pojištění	243
8.3.2	Pojistná událost.....	245
8.4	Pojištění kybernetických rizik	245
8.5	Pojistné krytí v České republice a ve Spojeném království.....	247
8.6	Mezitímní závěr ohledně pojištění kybernetické bezpečnosti....	247
Závěr	249
Summary	251
Příloha: Zásady evropského pojišťovacího smluvního práva z roku 2016	253
Seznam použité literatury	303
Seznam zkratk	315
Věcný rejstřík	323